

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ринок іноземних товарів

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна програма Товарознавство і торговельне підприємництво
Код та найменування спеціальності 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність
Шифр та найменування галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти бакалавр

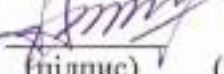
Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

2021 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою маркетингу, підприємництва і торгівлі Одеської національної академії харчових технологій

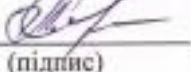
РОЗРОБНИК (розробники): Значек Р.Р., старший викладач кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі, кандидат технічних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри товарознавства та митної справи
Протокол від «06» листопада 2021 р. № 12

Завідувач кафедри Лагодієнко В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(код та найменування спеціальності)

Голова ради Марлар М.Р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми Смокова Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «30» квітня 2021 р. № 4

Секретар Методичної ради академії Мураховський В.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

- 1 Пояснювальна записка
  - 1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни
  - 1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти
  - 1.3 Міждисциплінарні зв'язки
  - 1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС
- 2 Зміст дисципліни:
  - 2.1 Програма змістовних модулів
  - 2.2 Перелік практичних робіт
  - 2.3 Перелік завдань до самостійної роботи
- 3 Критерії оцінювання результатів навчання
- 4 Інформаційне забезпечення

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні засади організації торговельної діяльності та світових ринків товарів і послуг, міжнародні угоди в галузі торгівлі та міжнародні й регіональні торговельні організації.

Метою викладання навчальної дисципліни «Ринок іноземних товарів» є вивчення особливостей та пріоритетних напрямів розвитку міжнародного ринку ресурсів, товарів та послуг в умовах глобалізації; проведення загального аналізу розвитку ринку товарів та послуг, визначення його основних складових та пріоритетів їх функціонування; формування у студентів розуміння тенденцій розвитку ринку іноземних товарів і системи знань щодо оцінки існуючих і потенційних можливостей українських виробників стати активними експортерами національної продукції.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ринок іноземних товарів» є вивчення теоретичних положень, які характеризують ринок товарів та послуг; вивчення закономірностей формування і розвитку світового ринку в цілому, міжнародних ринків в окремих регіонах світу та світових ринків окремих товарів; висвітлення сучасних тенденцій розвитку ринку ресурсів, товарів та послуг; вивчення особливостей національного виробництва і споживання, що впливають на характер зовнішньоекономічних зв'язків країни; оцінка перспектив розвитку ринку ресурсів, товарів та послуг в Україні; проведення аналізу щодо конкурентоздатності українських товарів, які постачаються на зовнішні ринки, і визначення заходів підвищення конкурентоздатності цих товарів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: визначення основних понять і складових світового ринку; основні цілі, задачі та організаційно-економічні умови функціонування країн на світових ринках; обґрунтування особливостей і факторів, що впливають на розвиток світового ринку з точки зору теорій міжнародної торгівлі; закономірності взаємодії країн різної державної належності в сфері міжнародного бізнесу.

вміти: аналізувати тенденції і процеси, що відбуваються в сфері міжнародних економічних відносин; аналізувати дії базових економічних закономірностей на міжнародному рівні і їх специфічного проявлення в інтернаціональній сфері; обґрунтувати та реалізувати економічний потенціал господарюючими суб'єктами різної державної належності в області міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва і формуванні міжнародної економічної політики держав; вибрати оптимальну стратегію боротьби з економічними спадами, фінансовими і валютними кризами, які виникаючи в окремих країнах або регіонах, в сучасних умовах набувають глобального характеру.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Ринок іноземних товарів» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність та освітньо-професійній програмі

«Товарознавство і торговельне підприємництво» підготовки бакалаврів
<http://nmv.onaft.edu.ua/opp/076b-ttp2016.pdf>

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній сфері.

ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК1. Знання і розуміння теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК3. Розуміння форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

ФК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК9. Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Оволодіти навичками письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 10. Знати термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 13. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН 15. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН 17. Орієнтуватися у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків, інтеграції України у систему міжнародного поділу праці.

ПРН 18. Розпізнавати та використовувати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, розуміти її сутність, структуру, функції.

ПРН 19. Застосовувати знання й уміння щодо ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

ПРН 22. Демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

1.3 Міждисциплінарні зв'язки

Організація торгівлі; Товарознавство; Торгівельне підприємництво; Маркетинг; Економіка торгівлі; Основи наукових досліджень.

1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Кількість кредитів ECTS - 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні	практичні
	денна	32	10	-
заочна	14	6	-	8
Самостійна робота, годин				
	денна	58		
	заочна	76		

2. Зміст дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. Ринок іноземних товарів як механізм реалізації світогосподарських зв'язків

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1	Світові товарні ринки: сутність та головні риси. Особливості формування світового ринку. Світовий ринок як економічна категорія. Структуру світового товарного ринку	2	2
2	Міжнародні товарні номенклатури. Основні тенденції розвитку сучасної системи регулювання торговельно-економічних відносин. Класифікація інструментів регулювання міжнародної торгівлі товарами і послугами. Митно-тарифні інструменти регулювання. Застосування нетарифних інструментів регулювання	2	2
3	Світовий ринок послуг. Загальна сутність міжнародної торгівлі послугами. Особливості послуг як специфічного товару. Класифікація послуг як предмета торгівлі	2	-
4	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Сутність та порядок нарахування акцизного збору в сфері зовнішньоекономічної діяльності. Порядок нарахування податку на додану вартість при імпорті та відшкодування податку на додану вартість при експорті	2	-
5	Україна на світових ринках ресурсів, товарів та послуг. Сучасні зовнішньоекономічні відносини України. Інтереси України в різних країнах світу	2	2

2.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виникнення світового ринку і стадії його розвитку	2	-
2	Світові товарні ринки: сутність та головні риси	2	2
3	Стратегія успіху на світовому ринку	2	-
4	Міжнародні товарні номенклатури	2	2
5	Світовий ринок послуг	4	-
6	Світовий ринок продовольчих товарів	4	1
7	Світовий ринок непродовольчих товарів та сировини	2	1
8	Україна на світових ринках ресурсів, товарів та послуг	4	2
	Разом	22	8

2.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№	Назва самостійної роботи	Кількість годин за змістовим модулем	
		ЗМ1	
		денна	заочна
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	10	15
2.	Підготовка до практичних занять	10	17
2.1	Перелік тем до практичних занять:		
	Стадії розвитку світового капіталістичного ринку	2	2
	Місце країн, що розвиваються, в системі розвитку світового ринку	2	2
	Місце та роль розвинених країн в міжнародному товарообміні	2	2
	Види стратегій виходу на ринок іноземних товарів	2	2
	Шляхи реалізації стратегій прямого та непрямого експорту	2	2
	Переваги та недоліки стратегічних альянсів	2	2
	Значення міжнародної товарної номенклатури та необхідність її дії на ринку іноземних товарів	2	2
	Особливості штрихового кодування інформації	2	2
	Розвиток національної економіки за рахунок науково - технічного прогресу	2	2
3.	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	10	12
4.	Підготовка до контрольних заходів	10	14
	Разом з дисципліни	58	76

3. Критерії оцінювання результатів навчання
Види контролю: поточний, підсумковий – диференційний залік
Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	Мін д/з	Мак д/з	Кільк. робіт, од.	Сумарні бали		Кільк. робіт, од.	Сумарні бали	
мін				мак	мін		мак	
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 1								
Змістовий модуль 1. Ринок іноземних товарів як механізм реалізації світогосподарських зв'язків								
Робота на лекціях	1	2	5	5	10	3	3	6
Робота на практичних заняттях	1	2	11	11	22	4	4	8
Опрацювання тем, не винесених на лекції	3	4	1	3	4	4	12	16
Підготовка до практичних занять	1	2	11	11	22	4	4	8
Виконання поточних контрольних робіт	7	11	1	7	11	1	7	11
Проміжна сума	–	–	–	37	69	–	30	49
Модульний контроль	23	31	1	23	31	1	30	51
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
Оцінка за заліковий кредит			60...100			60...100		

4. Інформаційне забезпечення

1. Балабан П.Ю., Балабан М.П., Мітяєва Т.Л. Комерційна діяльність: Підручник; Полтав. ун-т економіки і торгівлі, Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: Світ Книг, 2015. 452 с.
2. Тіхосова Г.А. Вербицький О.М., Калінський Є.О. Митний контроль та експертиза товарів: Навч. посіб.; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон: Олді-Плюс, 2019. 312 с.
3. Басюркіна Н.Й., Бровкіна Ю.О., Вігуржинська С.Ю. Економічні трансформації бізнес-структур в Україні: монографія; Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса: ОНАХТ, 2018. 288 с.
4. Савватеев Е.В., Рокотянская В.В., Мощенко О.В., Власенкова Т.А. Экономика, организация, основы маркетинга в перерабатывающей промышленности: учеб. пособие. Киев: Сварог, 2016. 317 с.
5. Іванова Л.О., Музика О.М. Моніторинг світового ринку готельних і ресторанних послуг: Навч. посіб.; Укооспілка. Львів: Магнолія-2006, 2016. 226 с.
6. Тюха І.В. Міжнародний фондовий ринок: підручник; Нац. ун-т харч. технологій. Київ: НУХТ, 2016. 275 с.
7. Ільченко Н.Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ: КНТЕУ, 2016. 432 с.

8. Кривов'язюк І.В. Економіка інноваційного підприємств: Навч. посіб.; Луцьк. нац. техн. ун-т. Херсон: Олді-Плюс, 2016. 344 с.
9. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб.; Керч. держ. мор. технол. ун-т. Київ: Ліра-К, 2015. 498 с.
10. Сотник І.М., Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: С.: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
11. Фонд літератури навчально-методичного кабінету кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі ОНАХТ, ауд. А-334.
12. Фонд літератури науково-технічної бібліотеки ОНАХТ, ауд. А-230:
<http://www.library.onaft.edu.ua/>
13. Сайти мережі Internet:
www.business.ua – газета «Бизнес»
www.marketing-magazine.ru - Журнал «Маркетинг Менеджмент»
www.marketing.web-standart.net - Журнал «Новий маркетинг»